

۱- برای هر یک از کلمات یک هم خانواده بنویسید.

الف- عهده ب- به پا خاسته ج- دیرینه د- اخذ

۲- مترادف کلمات زیر را بنویسید.

الف- آلودگی ب- دیرینه ج- حاشیه د- صبر

۳- هم خانواده کلمات زیر را بنویسید. (یک مورد کافی است)

الف- تأثیر ب- مزارع ج- تعیین د- سانحه

۴- متضاد کلمات زیر را بنویسید.

الف- روشن ب- شرق ج- بلند د- استقلال

۵- هم خانواده کلمات را بنویسید. (یک مورد)

(۱) تشبیه (۲) اصلاح (۳) عهده (۴) افزودن

۶- مترادف کلمات را بنویسید.

(۱) ساحل (۲) مسافت (۳) طب (۴) سامان

۷- از مصدرهای زیر بن ماضی و مضارع بسازید.

(۱) افروختن (۲) جوشیدن

۸- برای اسمهای زیر صفت مناسب بنویسید.

(۱) چاه () (۲) مادر () (۳) معلم () (۴) کتاب ()

۹- برای اسمهای زیر صفت مناسب بنویسید.

(۱) جنگل (۲) روز (۳) عمر (۴) شهر

۱۰- برای صفتهای زیر موصوف مناسب بنویسید.

(۱) بلند (۲) ساده (۳) طلایی (۴) لذیذ

۱۱- در بیت: «خیز و غنیمت شمار جنبش باد ربیع

ناله‌ی موزون مرغ بوی خوش لاله‌زار» ترکیب‌های وصفی و

اجزاء هر یک را مشخص کنید.

۱۲- برای اسمهای زیر یک صفت بنویسید.

(۱) کتابخانه (۲) کوچه (۳) سبک (۴) بنا

۱۳- نوع افعال زیر را مشخص کنید. (نمره)

۱- می‌دیدند ۲- گفته باشید ۳- ریخته اند ۴- می‌پاشم

۱۴- برای هر یک از کلمه‌های زیر یک یا دو هم‌خانواده بنویسید.

انصاف، دیده، ضمین

۱۵- برای هر کدام از صفت‌های زیر، موصوف مناسبی، انتخاب کنید:

خوش‌بو، سفید، سیاه، گرم، سرد، بلند، مهربان، هوشمند، خوش‌بخت، ضخیم، خنک، روشن، خصوصی، زیبا، سخت،

باهوش، شیرین

مثال: گلی خوش‌بو

۱۶- برای هر کدام از اسمهای زیر، صفت مناسبی انتخاب کنید:

صورت، هوا، دیوار، غذا، دوست، جنگ، گلدان، میز، کتاب، دست، جنگل، مسجد

مثال: صورت زیبا

۱۷- از میان ترکیب‌های زیر، آن‌ها را که موصوف و صفت (ترکیب وصفی) هستند مشخص کنید:

زن روستایی، کارگر بافنده، زادگاه من، دختران خردسال، دار قالی، سروهای سبز، نگاه معصوم

۱۸- چند صفت برای خویشان و نزدیکانی که آن‌ها را دوست دارید بنویسید.

مثال: صفت برای «پدر» زحمت‌کش، مهربان

۱۹- چند صفت بنویسید که آن‌ها را برای موصوف (افراد یا اشیا) ناپسند می‌دانید.

مثال: آدم دورو، اتاق نامرتب

۲۰- برای هر یک از کلمه‌های زیر دو هم‌خانواده بنویسید:

وعظ، طالب، احساس، مقدمات

۲۱- از میان ترکیب‌های زیر موصوف و صفت‌ها را مشخص کنید.

کتاب لغت، خواننده عادی، تلفظ صحیح، کتاب کلیله و دمنه، افراد کتاب‌خوان

۲۲- در بیت‌های زیر از میان کلمه‌هایی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، اسم و صفت‌ها را مشخص کنید:

باز بنفشه رسید جانب سوسن دو تا

باز گل لعل پوش می‌بدراند قبا

سرو علم‌دار رفت سوخت خزان را به تفت

وز سرکه رخ نمود لاله‌ی شیرین لقا

۲۳- سید جمال‌الدین اسدآبادی در چه زمینه‌هایی استعداد داشت؟

۲۴- چه رابطه‌ای بین شعر حافظ و نقاشی کمال‌الدین بهزاد بود؟

۲۵- شاه اسماعیل که بود؟

۲۶- کلمه‌ی استعمار به چه معنی است؟

۲۷- مصرع «حیف است طایری چو تو در خاکدان غم» عبارت [خاکدان غم] کنایه از چیست؟

۲۸- [صبا] در ادبیات فارسی نماد چیست؟

۲۹- مصرع «ای هدهد صبا به سبا می فرستمت» [سبا] به چه معنی است؟

۳۰- مفرد کلمات زیر را بنویسید؟

(۱) خاطرات (۲) آداب (۳) قصاید (۴) قوانین

۳۱- متضاد کلمات زیر را بنویسید؟

(۱) خردسال (۲) شمال (۳) رفوزه (۴) تُند

۳۲- منظور از «چالدران» چیست؟

۳۳- معنای درست واژه‌های زیر را بنویسید.

مکث - حلاوت - ارادت - ذکاوت - خرافات - منشا - رَسا

۳۴- مفرد کلمه‌های زیر را بنویسید.

علوم - مجالس - مراسم - شعرا - مطالب

۳۵- اجزای هریک از جملات زیر را در جدول قرار دهید.

«انسان موفق، آینده را می‌نگرد و از گذشته درمی‌گذرد تا از رنج و پشیمانی، آزاد شود.»

جمله	نهاد	مفعول	متمم	مسند	فعل
اول					
دوم					
سوم					

۳۶- در هریک از جملات زیر «هسته» و «صفت بیانی» را مشخص کنید.

(الف) امیرکبیر، خدمات فراوانی برای کشور عزیزش ایران، انجام داد.

(ب) تمام بچه‌های ایران، فرزندان حقیقی من هستند.

۳۷- در کدام گزینه، واژه «چو» ادات تشبیه، به شمار نمی‌آید؟ چرا؟

(الف) چو شد فرهاد بر بالای آن کوه / دل و جانی به زیر کوه اندوه

(ب) چو مرغ خانه به سنگم بزن که باز آیم / نه وحشی‌ام که مرا پای بند دام کنند

۳۸- با توجه به بیت «ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد / دلِ رمیده ما را انیس و مونس شد»، به سوالات زیر پاسخ دهید.

(الف) کدام واژه‌ها با هم مراعات‌النظیر دارند؟

(ب) منظور شاعر از «ستاره» چیست؟

(ج) «ماه مجلس شدن» به چه معناست؟

۳۹- در بیت زیر، آرایه‌های ادبی را بیابید.

«امروز، روز شادی و امسال سال گل / نیکوست حال ما که نکو باد حال گل»

۴۰- مفاهیم هریک از بیت‌ها زیر را مختصر (در دو کلمه) بنویسید.

(الف) قدرشناس گوهر خویش باشد / صیرفی سیم و زر خویش باش

(ب) جهد می‌کند روز و شب در کوی رنج / بو که ناگاهی بینی روی رنج

(ج) به دانش بود مرد را ایمنی / ببندد ز بد دست اهریمنی

۴۱- املائی صحیح واژه‌های زیر را بنویسید.

تهریج قلیان - سغف غار - عابراں و رهگزبان - آحک

۴۲- معنای واژه‌های زیر را بنویسید.

فتوا - مرجع - ندا - کرامت - جود - طایر - محاربه

۴۳- در جای خالی هر کمانک، واژه‌ای بنویسید به گونه‌ای که آرایه «جناس» به وجود آید.

(رود و) (شمع و) (خلیل و) (قدر و) (ماه و) (آزاد و)

۴۴- آیا واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، «جناس» دارند؟ چرا؟

«ده روز مهر گردون افسانه است و افسون / نیکی به جای ایران فرصت شمار یارا»

۴۵- در بیت‌های زیر، آرایه جناس را پیدا کنید.

(۱) آب در حلق کریمان از گرم چون نوش ریز / موی بر اندام خَصَم از بیم، هم‌چون نیش کن

(۲) ای کارگشای هر چه هستند / نام تو کلید هر چه بستند

(۳) اگر یک سر مو فرائر پَرَم / فروغ تجلی بسوزد پَرَم

۴۶- معنای واژه‌های زیر را بنویسید.

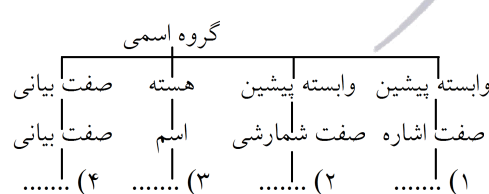
خوف - پوپک - متواضع - خیل - گزند - تازش

۴۷- در میان گروه کلمات زیر، چهار غلط‌املائی وجود دارد؛ آن‌ها را اصلاح کنید.

«لهظه‌های شیرین - سدّی نفوذناپذیر - حامیان دشمن - اهریمن و شیطان - تلاش و همت - مجمع‌لج‌زیر گل‌ها -

اقیانوس موج عاطفه - قایت و نهایت»

۴۸- نمودار زیر را کامل کنید.

۴۹- معنی و مفهوم هریک از عبارت‌های زیر را بنویسید.

(۱) خونِ دل خوردن (۲) جان بر کف نهادن (۳) رنگ باختن (۴) دریا دل بودن

۵۰- آرایه‌های ادبی بیت زیر را مشخص کنید.

«ای وطن، ای تو نور و ما همه چشم / ای وطن، ای تو جان و ما همه، تن»

